

[Stavad]

Jeg forstår, at hr. Anders Poulsen mener, det er meget polemisk af skatteministeren at inddrage de besparelsesforslag, som venstre og de konservative bl. a. har fremlagt, og det undrer mig, eftersom hr. Anders Poulsen tidligere i debatten har henvist til, at man har anvist dækning for merudgifterne. Hvis det er polemik at henvise til besparelserne, hvor er det så, dækningen ligger, hr. Anders Poulsen? Jeg har forstået det sådan, at man med besparelserne villé formindske gabet imellem indtægter og udgifter på statsfinanserne, men samtidig vil man altså bruge de samme midler til at bevilge øgede udgifter eller mindre indtægter – en af delene.

Jeg synes ikke rigtig, der er sammenhæng i hr. Anders Poulsons argumentation, men det ligner måske den situation, vi havde i 1974–75, hvor venstre fandt et flertal for at bevilge store skattelettelser uden at have sikret sig nogen dækning for, at man også kunne få balance på den anden side. Det er måske den samme politik, venstre forfægter i dag?

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Selv om vi er ved at bevæge os meget langt væk fra emnet, vil jeg gøre den korte bemærkning til hr. Stavad, at der jo er den åbenbare forskel imellem venstres og de konservatives politik på dette område og den politik, vi diskuterer i dag, at der i vores politik lå en meget hurtig mulighed for tilførsel af midler til erhvervslivet, medens vi har hørt, at der altså er lange udsigter med det i den politik, socialdemokratiet og regeringen lægger op til i dag. Netop ved at lægge likviditet hurtigere ud til erhvervslivet skabes der basis for beskæftigelse og valutaindtjening, forbedret konkurrenceevne osv. Det er jo nok deri, vandene skilles.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Det er rigtigt, som formanden siger, at vi måske har bevæget os lidt uden for emnet, og jeg skal gøre mit forsøg på en afslutning meget kort.

Jeg tror, det er en rigtig konstatering, at de partier, der ønsker at bevare de kollektive goder, ikke vandt mindre styrke ved det seneste valg, og det er sådan set det afgørende for karakteriseringen af VK-planens muligheder for at blive realiseret. Jeg tror, socialde-

217 Ft

mokratiet har tabt ganske mange stemmer på alle de besparelser, vi har gennemført, men som jeg ikke desto mindre mener var rigtige, og som hver gang fra oppositionens side er blevet mødt med et krav om, at det skulle være dobbelt så meget, men ikke det, vi foreslog.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser).

(Lovforslag nr. L 129. Fremsat 24/2 82).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Erenbjerg (S):

Jeg skal tillade mig at vende tilbage til de sager, der er på folketingets dagsorden for i dag.

Det foreliggende forslag er et forslag om begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser, og det er en ganske naturlig følge af den lov, som folketinget vedtog den 10. juni 1981 om en begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser. Med denne lov vedtog man en begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser til personer og foreninger, der ikke var hjemmehørende og skattepligtige her i landet, og man kan vel sige, det var en lov, der særlig tog sigte på indvandreneres forsørgelseskontrakter.

Den begrænsning, der blev gennemført, indebar, at ydelser ud over 10.000 kr. ikke længere var fradragsberettigede i den skatte-

[Erenbjerg]

pligtige indtægt. Man kan også med nogen ret hævde, at denne lov var et udtryk for forskelsbehandling af borgere, der har indtægt her i landet. Derfor foreslås det nu, at de begrænsninger, der blev gennemført dengang, også skal gælde, når det drejer sig om ydelser til personer her i landet, med visse undtagelser.

Det betyder bl.a., at der nu foreslås indført nogle begrænsninger f.eks. med hensyn til skattefrihed for indbetalinger til private fonde. Det har også været hævdet, at den gældende lov kunne omgås for så vidt angår tilskud til religiøse samfund i andre lande, hvorfor lovforslaget også indebærer en fuldstændig afskaffelse af fradragsretten for tilskud ydet til religiøse samfund, der ikke er hjemmehørende her i landet.

På samme vis sker der en indskrænkning i kredsen af foreninger, der hidtil har været begunstiget af disse fradragsregler, således at kun foreninger, der tjener almenvelgørende formål, de såkaldte § 8 A-foreninger, fortsat vil kunne betragtes som modtagere af ydelser, der kan fratrækkes den skattepligtige indtægt.

Socialdemokratiet gav i 1981 ved behandlingen af lovforslaget om skattefrihed og fradragsret for visse løbende ydelser tilslutning til, at vi ville medvirke til en yderligere begrænsning, således at indbetalinger til private fonde ikke længere skulle være omfattet af disse regler. Vi ser dette mål opfyldt med det foreliggende lovforslag og kan derfor give vor fulde tilslutning til lovforslagets vedtagelse.

Hagen Hagensen (KF):

Hvis vi holder os strikte til folketingets dagsorden for så vidt angår dette punkt, bliver debatten herom jo nok ikke så lang.

Jeg ser ikke nogen rimelig grund til at indføre ændringer i beskattningen af løbende ydelser, hvad enten de er ensidige, eller de er led i en gensidig aftale, når det drejer sig om, at modtageren af ydelsen er skattepligtig her i landet. Dette standpunkt har mit parti og jeg haft hele tiden, og det vil vi også have fortsat.

Man kunne have gjort det i fjor. I stedet for at begrænse løbende ydelser for modtager, der ikke er skattepligtige her til landet, til 10.000 kr., kunne man have gennemført den ordning, der for mig at se var logisk og i or-

den, at den, der modtager, skal være skattepligtig her til landet eller hjemmehørende her i landet, hvis der er tale om de andre institutioner, der kan få ydelser.

Jeg kan medgive, at der ikke skal kunne være omgælder ved, at man kan lave en eller anden ting her i landet, som måske hører til i udlandet, og på den måde skulle kunne give løbende ydelser dertil, men det er vel en detalje, som vi kan drøfte under udvalgsarbejdet.

Jeg vil holde for, at retten til at yde løbende ydelser med skattemæssig virkning, således at de trækkes fra hos den, der yder, og beskattes hos den, der tager imod, faktisk fortsat har en begrundelse, som man ikke kan se bort fra er værdifuld, og at ordningen er af værdi. Alderdommen er blevet betrygget for ganske mange, og en uddannelse er blevet sikret ganske mange gennem disse ydelser.

At ordningen næppe vedrører mere end, som man siger i forslaget, omkring en halv snes tusinde personer, ændrer intet ved, at disse i princippet sociale foranstaltninger skulle have lov til at fortsætte. Det er en rimelig og fornuftig ordning.

Dertil kommer, at der kan foreligge bristende forudsætninger for den aftale, der er indgået, den forpligtelse, man har taget sig på, og det forhold kan ikke uden videre klares med, at man henviser til, at det forelå også i fjor, da vi vedtog begrænsningen af ydelser til dem, der modtager sådanne ydelser og er bosat i udlandet. Det er et meget større problem her i landet, og jeg mener, at de bristende forudsætninger er til stede i en sådan grad, at det må dyrkes meget nøje, hvis man da ikke vil opgive dette lovforslag.

Begrænsningen til § 8 A-listen kan vi vende tilbage til i udvalget. Jeg skal blot slutte med at sige, at man dog ikke har votet at berøre friboligen; den må man stadig væk få lov til at tage imod. Ellers vil jeg som sagt holde for, at logikken i det måtte tilsige, at folk, der er skattepligtige her til landet, også kan få ydelser, og at de, der ikke bor her i landet, ikke kan få sådanne løbende ydelser overhovedet.

Fogh Rasmussen (V):

Forslaget går på at begrænse retten til at fratække de såkaldte løbende ydelser, som enten kan være ensidige ydelser, f.eks. under-

[Fogh Rasmussen]

holdskontrakter, eller gensidige ydelser, f.eks. forskellige aftægtsaftaler.

Jeg kan kort og klart sige, at venstre absolut ikke kan støtte dette forslag. Vi er for det første dybt uenige i selve den grundfilosofi, som ligger bag ved forslaget. Ministeren har i bemærkningerne til lovforslaget bl.a. anført, at der ikke i samme grad som tidligere er behov for den slags ydelser, når man i dag har et udbygget socialt sikringssystem.

Det mener vi ikke er noget holdbart argument. Vi mener tværtimod, at der stadig væk skal være plads til på privat initiativ at yde den slags i det sociale system. Vi mener, der skal være plads til, at man gennem ensidige og gensidige løbende ydelser skal kunne udfylde de huller, der altid vil være i et selv nok så udbygget socialt sikringssystem.

Dernæst føler vi, at dette forslag vil lægge hindringer i vejen for et gnidningsløst generationsskifte og dermed også til en vis grad være med til at forstærke problemerne for en række erhvervsvirksomheder.

Videre vil forslaget, så vidt vi kan se, bremse arbejdsgiveres skattefri overførsel af bidrag til såkaldte sociale fonds til medarbejdere i virksomhederne. Det er et punkt, der måske nok ikke har været så stærkt fremme i debatten, men der er faktisk på en lang række virksomheder rundt omkring i landet etableret såkaldte sociale fonds, der yder midler til sociale og uddannelsesmæssige formål for virksomhedernes medarbejdere. I medfør af ligningslovens § 14 har arbejdsgiverne hidtil haft mulighed for at fratække bidrag til sådanne formål. Så vidt jeg kan læse forslaget, vil arbejdsgivere fremover ikke have mulighed for på denne måde, skal vi sige på frivillig basis, at lave en slags overskudsdeling, og det synes jeg egentlig er dårligt. Jeg tror i øvrigt også, det er utilsigtet – det er så en anden ting – men det er i hvert fald, så vidt vi kan læse det, en konsekvens af forslaget, og også derfor er vi imod det.

Videre indebærer loftet over, hvor meget der kan overføres fra personer til personer – loftet på de 10.000 kr. – at der sker en særlig stramning for sambeskattede, hvor begrænsningen altså også er 10.000 kr., selv om det her er to personer, der er tale om.

Endelig er der tale om nogle frygtelig udviklede ikrafttrædelsesregler. For så vidt angår ikrafttrædelsestidspunktet for disse regler er det, når der er tale om ensidige ydelser,

betalingstidspunktet, der er afgørende for, hvornår loven træder i kraft, og for så vidt angår gensidige forpligtelser, hvornår aftalen er indgået.

Men i den forbindelse gøres der en væsentlig undtagelse, nemlig for familiefonds osv. Her er det ikke spørgsmålet om aftalens indgåelse, der er det afgørende, men derimod betalingstidspunktet, og her er vi i virkeligheden i betænkelig nærhed af en lovgivning med tilbagevirkende kraft. Det er vi også imod.

Vi er altså vældig kritiske over for dette forslag og mener, at det skal underkastes et særdeles grundigt udvalgsarbejde.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg synes, at det ved den slags lovforslag er, som om de borgerlige ikke rigtig har opfattet, at man da stadig væk kan betale sådanne ydelser. Den eneste forskel er, at de ikke kan fradrages i samme omfang, som det har været tilfældet tidligere.

Jeg synes, det er et fremskridt, at vi får denne lovgivning, men som regeringen selv skriver, er der ikke så meget behov for, at man overhovedet har den slags fradrag mere, så man kunne måske spørge, hvorfor man så ikke tager skridtet fuldt ud.

Den eneste bekymring, man kan have i den forbindelse, er måske indvandreren, som jo alligevel er afgrænset i forhold til loven. Nu har de været det i negativ retning; man kunne måske også gøre det i positiv retning.

Jeg synes, den største anstødssten, der er tilbage, er § 8 A, hvor det virker ret urimeligt, at man skal have den slags fradrag. Det skal som sagt stadig væk være muligt at give bidrag til de foreninger og institutioner, der er tale om, men at det skal være billigere for folk med en høj trækprocent at give gaver til den slags foreninger end for folk med en lav trækprocent, virker ret urimeligt.

Men at fondene er kommet ud, er nok det største fremskridt, og det vil jeg i modsætning til hr. Fogh Rasmussen fremhæve, fordi jeg tror, det er et af de steder, hvor der har været størst misbrug af denne lovgivning.

SF synes altså, at lovforslaget er et fremskridt, men at man måske kunne stramme det op. Det, man måske kunne stramme mest op, er den bedsteforældresektion, der er i det. Jeg ved ikke, om man har noget tal for, hvor meget den afdeling af lovgivningen be-

[Marianne Bentsen-Pedersen]

nyttes, og om der overhovedet er nogen rimelighed i at opretholde den.

Barsøe-Carnfeldt (FP):

Da mit partis ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg på dennes vegne meddele, at vi ikke kan acceptere en begrænsning af borgernes nuværende fradragsmuligheder. En skærpelse af indkomstskatten med den skattebyrde, vi lever med i dag, er bestemt ikke sagen. Vi vil derfor se meget grundigt på lovforslaget under udvalgsarbejdet.

Emmert Andersen (CD):

Lovforslag nr. L 129, som omhandler begrænsninger i fradragsretten for løbende ydelser, er atter et typisk socialdemokratisk forslag. Endnu en gang gribes der ind i bestående aftaler indgået i tillid til gældende lov. Med lovforslaget kan forpligtelser, der hidtil har været skattefrie, nu pludselig blive beskattet ved beløb over 10.000 kr. Det kan f.eks. betyde, at en aftalt forpligtelse på 30.000 kr. om året nu pludselig skal beskattes med 12.000 kr. ved en trækprocent på 60. Såfremt lovforslaget vedtages, må det i hvert fald få den juridiske konsekvens, at en aftalt forpligtelse hermed bortfalder.

CD er skeptisk over for lovforslaget, og vi tilsiger et grundigt udvalgsarbejde.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Så vidt jeg forstod den socialdemokratiske ordfører, skulle man vedtage dette lovforslag for at ophæve den diskrimination, som socialdemokratiet fik gennemført ved hjælp af stemmer fra fremskridtspartiet, de konservative, venstre og CD. Jeg kan konstatere i dag, at hverken fremskridtspartiet, de konservative, CD eller venstre ønsker at stemme for dette lovforslag. Så tilbage står socialdemokratiet altså med en diskrimination mod udlændinge. Jeg kan ikke se noget formål i at skulle renvaske socialdemokratiet på dette punkt. Jeg vil gerne være med til at se, om vi i den gældende lov kan bremse nogle misbrug, men jeg kan ikke se, at det at gøre det godt mod indvandrerne nu skal gå ud over danskerne også.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Det er rigtigt, som hr. Bernhard Baunsgaard antydede det, at der er en mærkelig

forskel i holdningen til at gribe ind, som man siger, over for indgåede aftaler i den debat, vi har i dag, og den debat, vi havde sidste sommer, hvor det gjaldt gæstearbejdernes forsørgelseskontrakter.

Jeg forstår ikke helt baggrunden hos venstre, de konservative, CD og fremskridtspartiet for, at man ikke mener, at et indgreb af den type, der var rimeligt over for gæstearbejderkontrakterne, ikke også skulle kunne være rimeligt i forhold til tilsvarende kontrakter rettet til danskere som modtagere.

Sagen er jo, at realiteterne på det område nok i alt væsentligt er nogle faktiske, private forsørgelseskontrakter, der med små beløb kommer slægtninge til gode og ikke nævneværdigt rammes af beløbsgrænsen på de 10.000 kr., men jo i øvrigt typisk kommer modtagere til gode, som nok formelt er skattepligtige, men som i praksis ikke betaler skat, fordi de har et personfradrag, de ikke kan udnytte på anden måde, og så nogle få, men meget store beløb som bidrag til private fonde.

Jeg er enig med fru Marianne Bentsen-Pedersen i, at det beløbsmæssigt og principielt væsentligste i dette forslag nok er, at man fjerner fradragsretten for indbetalinger til private fonde. Sagen er den, at indbetalinger til disse fonde i form af løbende ydelser er en måde at tilføre sådanne selvejende virksomheder egenkapital på, og det er vel rimeligt at ændre lovgivningen således, at tilførsel af egenkapital til private fonde undergives de samme skattemæssige vilkår som tilførsel af egenkapital til aktieselskaber og anpartsselskaber, og der er som bekendt ikke i dansk skattelovgivning fradragsret for indskud af aktiekapital i et aktieselskab. (*Afbrydelse*) . . . Ikke endnu, nej. Det er regeringens væsentligste baggrund for at komme med dette forslag.

Jeg mener, at vi med udformningen af lovforslaget og de, som hr. Fogh Rasmussen udtrykte det, frygtelig udviklede ikrafttrædelsesregler har prøvet at afbalancere de forskellige hensyn til gensidigt bebyrdende aftaler og ensidige ydelser og også i de særlige § 8 A-institutioner har taget rimelige hensyn til de almennyttige formåls varetagelse, som vi mener der er grund til.

Jeg håber fortsat, at et forslag af denne type kan vedtages, så vi kan få fjernet det misbrug, der efter min mening sker af en be-

[Ministeren for skatter og afgifter]

stemmelse, som oprindeligt var indført i skattelovgivningen for at tilgodese aftægtsforholdene i landbruget, ved, at den anvendes bl. a. i form af de private fonde.

Dermed skal jeg også for mit vedkommende love at medvirke til, at udvalget kan få en saglig behandling, men jeg håber ikke, den bliver så langsommelig, at vi ikke kan nå at få en afklaring på dette punkt, inden vi tager på sommerferie.

Arne Bjerregaard (KrF):

Da jeg ikke nåede at komme med i første omgang, ønsker jeg da her at oplyse, hvad vi mener om forslaget. For at ministeren ikke skal være alt for ked af det, skal jeg tilkendegive, at vi ikke er så negative. Vi mener, der er meget positivt i forslaget, og vi erkender, at en del af vore synspunkter er imødekommet med forslagens udformning, for vi mener også, at der er visse misbrug, som man får afskaffet med forslaget. Derfor vil vi se positivt på lovforslaget i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven og selskabsskatteoven. (Indeholdelse af A-skat for kunstnere m.v.).

(Lovforslag nr. L 130. Fremsat 24/2 82).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Bakholt (S):

Der er tre bestemmelser i det lovforslag, der vedrører udøvende kunstnere, artister, musikere, sportsudøvere og personer, der på en eller anden måde stilles til rådighed for at udføre et arbejde her i landet, og for det tredje beskatning af skattegodtgørelse af udenlandske aktionærer i danske virksomheder.

Det er ikke ukendt, at vederlag, der udbetales til kunstnere og artister, bliver beskattet som A-indkomst, for det blev det betragtet som de første år efter kildeskattens ikrafttræden. Den praksis har imidlertid ikke fundet medhold hos domstolene, og derfor er det nødvendigt at gennemføre en lovgivning.

Det er ikke urimeligt at gennemføre en lovgivning, der siger, at der skal betales skat til det land, hvori pengene tjenes. Det betyder jo ikke, at den samlede skat for dem, det drejer sig om her, normalt bliver større af den grund, for de kan jo få skatten nedsat i deres hjemland med den skat, de har betalt her i landet, i kraft af vores dobbeltbeskatningsaftaler.

Det er heller ikke sådan, at Danmark er det eneste land, der har en sådan skat. Den findes andre steder, både i de nordiske lande og i andre europæiske lande, f. eks. Holland, Vesttyskland og Frankrig. Der er altså andre, der har tilsvarende bestemmelser.

Der har i den offentlige debat været rejst en del kritik af dette forslag, og derfor kan jeg sige, at vi ikke har fremsat det, fordi vi på nogen måde vil være kulturfejdske; vi agter ikke at lægge hindringer i vejen for kulturel udfoldelse. Vi er parat til at se på den kritik, der er rejst i offentligheden, som vi har fået i de skrivelser, der er tilsendt os. Vi vil under udvalgsarbejdet se på, om der er en rimelig baggrund for nogen elementer i denne kritik, men vores grundholdning er, at det er rimeligt at indføre A-skat for de personer, det her drejer sig om.

Vi kan tilsige et positivt udvalgsarbejde.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg tror, man kan bruge betegnelsen viel Geschrei und wenig Wolle om den debat, vi nu går ind i, for der er ikke særlig mange skattekroner i dette her, men der er et voldsomt irritament. Det er der ikke spor tvivl om. Jeg skal ikke hermed tage stilling til, om